

Motion till riksdagen 2005/06:Sf289

av Ulla Wester (s)

Samlad kompetens för barndomsdöva asylsökande

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att snarast ålägga Migrationsverket att redovisa sina rutiner vid mottagande av barndomsdöva asylsökande.

Motivering

En vanlig föreställning är att de barndomsdövas språk, teckenspråket, är internationellt. Inte så få förutsätter att de dövas språk skulle vara detsamma som ett tyst esperanto. I själva verket är skillnaden mellan olika länders teckenspråk stor. Kommunikationen mellan två döva från olika länder kan liknas vid hörandes kommunikation när man inte behärskar varandras språk.

Det är vidare föga känt att barndomsdöva, såväl som hörande från vissa länder, kan vara analfabeter. De saknar både skriftspråk och teckenspråk.

Avsaknad av kunskaper i skrift är för övrigt vanlig bland barndomsdöva i alla länder. Det är naturligtvis oerhört svårt att lära sig läsa och skriva ett språk man aldrig hört uttalas. Trots detta möts asylsökande barndomsdöva oftast av att de förväntas beskriva sina asylskäl skriftligt. Ur rättssäkerhets-synpunkt är detta fullständigt oacceptabelt.

Kompetensen kring de dövas behov är än idag inte särskilt stor ens bland myndigheter. De asylsökande barndomsdöva är få till antalet. Av resursskäl, både personella och ekonomiska, kan man inte förvänta sig att Migrationsverkets samtliga mottagningsenheter ska ha möjlighet att upprätta särskild kompetens för denna lilla grupp.

Vad man däremot borde kunna förvänta sig är att Migrationsverket gör det möjligt för barndomsdöva asylsökande att redovisa sina asylskäl på det egna språket. En utvald mottagningsenhet i vårt land bör kunna erbjuda en samlad kompetens. Att samla gruppen barndomsdöva asylsökande på en enhet med resurser och kunskaper om deras särskilda behov skulle inte bara stärka rätts-

Fel! Okänt namn på

säkerheten. För de döva skulle det naturligtvis innebära en stor trygghet att kunna vara tillsammans med människor i samma situation medan asylprocessen pågår.

Det pågår en utredning om teckenspråkets ställning och de barndomsdövas hinder och möjligheter i vårt samhälle. De döva asylsökandens rättigheter att kunna framföra sina skäl att få stanna i Sverige kan emellertid inte avvakta denna utrednings ställningstaganden. Regeringen bör i sitt regleringsbrev till Migrationsverket tillse att kompetens för döva asylsökanden byggs upp på en mottagningsenhet.

Stockholm den 25 september 2005

Ulla Wester (s)